

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. In quonam resideat ordinaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Medici incipiant ægrotos curare, nisi eos moneant de faciendi peccatorum confessione, neque eosdem ultra tertium diem visitent, nisi ipsi de confessione f. & a confiter, per testimonium Confessoris scriptis datum, additque, ut Medici, antequam Doctoratus gradum assumant, hoc præceptum, se observaturos, jurent.

2. Profecto multa ex his temperavit ipsa consuetudo. Ita Suarez de *Pæn.* d. 35. *secl.* 3. n. 5. Sanch. 3. *Sum.* c. 10. & Scottia in *conf.* Pontificii *epist.* 88. *Theor.* 215. Primò ergo id intelligitur de morbis periculosis. Secundò, sufficit testimonium domesticorum, vel ipsius ægroti, si appareant fide digni. Tertio, satis erit, si Medicus adnoceat ægrotum per alios. Quartò, si ægrotus est obstinatus in respuenda Confessione, non est deferendus à Medico, si ipso se retrahente, grave periculum infirmis incurrat, sicuti, nec deferitur ægrotus Turca, qui obstinatè respuit Baptismum, quia id esset contra charitatem. Pius autem jubet, ægrotum deferri, quando desperationis timore resipiscentia speratur infirmi, His autem dictis non obstat juramentum, datum à Medicis, illud enim intelligitur dari, secundum usum receptum.

CAPVT III.

De Potestate Ordinis, quoad absolvendum.

1. **N**ostrium hæc non est confirmare contra Hæreticos, solum Sacerdotem Ministrum esse legitimum Sacramenti Poenitentiae; id enim est ab Eugen. IV. in *Decret. Fidei*, & à Tridentino *sess.* 14. c. 6. manifestè definitum. Quare suspectus est de hæresi, qui sive Clericus, sive Laicus, cum non sit Sacerdos, Sacramentum Poenitentiae administrat, & puniendus ab Inquisitoribus, & eisdem à Fidelibus denunciandus erit.

2. Et quidem Urbanus VIII. *Apostol. Offic.* Lege etiam Bullam Greg. XIII. & Clem. VIII. de eadem hac re, addidit committentem hoc crimen, hoc est absolventem peccata, ut etiam celebrantem Missam sine Sacerdotio, si complevit ætatis annum vigesimum, debere dari Curiae seculari, ut debitæ poenae puniatur.

3. Nota quatuor. Primò, in Hispania, atque adeo in Sicilia Inquisitione non solere, ut ait Carena *l. mox citand.* poenam mortis imponi, sed alias mitiores poenas, etiam si completè, id est audiendo peccata, & ea absolvendo, Sacramentum hoc ab ejusmodi non Sacerdote administratum fuerit.

4. Secundo nota, hunc non Sacerdotem, sic delinquentem, fieri irregularem, immò, si delictum notorium sit, etiam infamem ex De Lugo de *Sacr.* d. 18. n. 14. dicente hanc esse veriorē sententiam, citantēque Suar. lege iterum Thesaur. de *pœnis Ecclesiasticis V. Absolvo* c. 1. Sed irregularitatem hanc negat Leander de *pæn. tr. 1. c. 5. disp. 11. quest. 6.* quia non est jure expressa. Verum ego cum distinctione loquor, ut fusi declaro in *tr. de Irreg. ubi de irregul. ex prava ordinis usurpatione*, ac Laicum omnino ab irregularitate liberum, non vero Clericum, saltem quoad effectum.

Tertio nota. Si non Sacerdos nequaquam se fingat Sacerdotē aut, non velit usurpare officium Sacerdotis, sed ut merus Laicus, putans v. g. se Laicum, (ut certè, aliqui ex vulgo satis imperiti iudicant) posse moribundum absolvere, & à peccatis ipsum absolvat, hic certè, ut docet cum Gasp. Hurt. d. 2. de *irreg. diff.* 1. n. 5. De Lugo ibidem, non incurreret irregularitatem, non solum, propter bonam fidem sic operantis, sed quia ad hanc irregularitatem incurrendam (idem videtur consequenter dicendum quoad alias poenas) requiritur, quod non Ordinatus exerceat illum actum absolvendi, tanquam Ordinatus.

Quartò, Quid si quis non Sacerdos incipiat audire Confessionem, sed non conferat Absolutionem, incidet, ne in prædictas poenas.

Respondeo, vel agis, an hic sit denunciandus Inquisi-

tori? vel agis, an sit poena mortis conderendus? primo, consentient Carena de *Off. Inquis.* 2. n. 1. & Salles Inquisitione lib. 1. c. 1. R. 2. 12. de hęc etiam Tribunal spectat cognoscere de crimine condempnandi & de attentato. Si de secundo, Salles l. c. cum Salles & Freita affirmat, esse poenam mortis puniendum, non adest Hispanica Inquisitionis mitigatio, quomodo indicavimus. Carena autem l. c. cum Salles Acuña, & Sanctarello id negat. Vtique sententia probabilis est, sed probabilior hæc secunda, quia contra tur de poenis, strictior est legum interpretatio facienda. At qui solum audit peccata, & non absoluit, non est strictior, & propriè administrare Sacramentum Poenitentiae.

CAPVT IV.

De Iurisdictione necessaria ad absolvendum.

§. I. Quid ea sit?

1. **I**urisdictione in communi ex Azone. Est potestas publico introducta, cum necessitate iuris dicitur, & aequitatis statuenda. Seu clarius, Est potestas dicitur, & proferendi sententiam, absolvendo à delictis, vel imponendo poenam.

2. In nostro igitur casu iurisdictione est potestas legitima Superiore (quis ille sit dicitur §. 2.) ad iudicandum, per quam tanquam in suos subditos, possit actus Sacerdos reducere in actum eam potestatem absolvendi à culpis, & poenitentias in iungendi, quam habet Ordine Sacerdotij.

3. Hanc Iurisdictionem, quam potestatem Civitas appellare solemus, esse ad absolvendum necessarium, quæ adeo nequaquam valere Absolutionem sine illa, non mis diserte docet Trident. *sess.* 14. *cap. 7.* id autem Christus Dominus instituit, quia hoc Sacramentum Poenitentiae conveniens fuit, ut exerceatur per iudicem iudicii, in quo non valet sententia, nisi à Iudice iurisdictionem habente feratur. Considero igitur ego potestatem Ordinis esse, tanquam gradum Doctoratus per quem fit homo habilis in actu primo ad exercendum officium iudicis, potestatem vero Iurisdictionis (addita approbatione, de qua in *cap. sequenti*) esse perinde, ac momentum iudicis datum à Superiore, per quod fit in actu secundo Iudex habens jus iudicandi, id est, vel absolvendi vel puniendi. Lege Suar. alioque d. 16. de *Pæn. feli. Coninch. de Sacr.* d. 7. *dub. 2.* Averfam de *Sacr.* d. 16. *De Lugo Pæn.* d. 15. *secl. 2.*

4. Porro ex eo, quod Iurisdictione est necessaria, sequitur, Sacerdotem simplicem, id est eum, cui non commissa est, nulliter absolvere.

At, incurrunt poenam aliquam, si tamen absolvent Confessionibus, & à celebratione Missæ, per suspensionem ferendam. Lege Thes. de *pæn. Eccl.* p. 2. *l. 1. cap. 2.* non vero latæ sententiae. Non fieri irregularitatem merito docet De Lugo, de *Pæn.* d. 18. *num. 14.* immo, irregularitas (adde) & alia poenæ *cap. præcedenti* dicta sunt contra non Sacerdotem, at hic, de quo loquimur, iam Sacerdos est.

§. II. In quonam consistat ordinaria iurisdictione absolvendi à peccatis?

1. **N**on obstantibus in præcedenti §. explicatis, sunt casus, in quibus simplex Sacerdos absolvere ritè potest. Primus, si ad ipsum accedat poenitentis solis peccatis venialibus laborans. Secundus, si ad eundem accedat, habens sola mortalia, alias legitime de rectè absoluta. Tertius, si vergeat necessitas eo, quod infra latè explicabimus.

Hanc tertiam potestatem concessit ex communi for-

tenentia simplici Sacerdoti pia Mater Ecclesia. Secundam vero, & primam, licet Valg. de Penit. quæst. 93. art. 1. d. 6. contendat datam illi esse immediate à Christo Domino in Ordinatione Sacerdotis, atque adeo esse hanc potestatem inbitam in potestate Ordinis; tamen probabilius est, secundum De Lug. de Penit. l. 8. num. 47. & 49. Coninch. de Penit. l. 8. n. 17. & Hurd. de Penit. l. 10. diff. 10. eam dari ab Ecclesia, nam propterea posset illum tollere Summus Pontifex, non vero inferior Prælati, cum ea sit concessa à Superiore omnium.

2. At verò loquentes absolute de Iurisdictione absolventi à mortalibus, de qua deinceps sermo semper erit. Primo eam in Summo Pontifice pro toto orbe residere, & eadem à nullo limitabilem, quia illam accepit à Christo Domino, nimis stolidus esset, qui negaret.

3. Secundo, Episcopus in sua Diocesi habet etiam Iurisdictionem Ordinariam, & quidem verosimilius immediate à Summo Pontifice.

4. Tertio, Parochus in sua Parochia. Vide n. 13.

5. Quarto, Abbates, Prioresque proprium territorium habentes gaudent etiam Iurisdictione quasi Episcopali in illo territorio. Huc item reducuntur Cardinales in Ecclesiis sui Tituli.

6. Quinto, Legati, seu Nuncij Apostolici in sua Provincia.

7. Sexto, Prælati regulares in suos subditos, puta Generales, Provinciales, Superiori localis.

8. Septimo, Archiepiscopus in Diocesi sui suffraganei, sed solum, ut ait Suar. d. 2. de Pen. sec. 2. num. 13. & 14. & Barb. de Potest. Ep. p. p. l. 3. num. 47. quando eam actu visitat, quare tunc solum poterit audire Confessiones, sicuti, & assistere Matrimonii subditorum sui suffraganei. Quando autem actu non visitat, solum, ut vult Iur. l. 6. n. 24. tunc posset, quando iniuste suffraganeus Episcopus absolutionem denegaret.

9. Octavo, Vicarius Generalis Episcopi habet etiam Iurisdictionem ordinariam, non solum pro foro externo sed etiam pro foro Sacramentali, Sanchez l. 3. marr. 429. hoc est in administratione Sacramentorum sed vivente suo Episcopo dumtaxat, nam eo mortuo, vel amoto ab officio, vel ejus Iurisdictione suspensa per censuras cessat, vel suspenditur & Vicarij Iurisdictione.

10. Nono denique, Vicarius Capituli, sede vacante eandem Iurisdictionem habet, quia Capitulum succedit Episcopo in omni eo quod spectat ad Iurisdictionem. An prædicti Vicarij Episcoporum, vel Capituli hanc Iurisdictionem, ut & ad casus reservatos habeant ex concessione Generalis Vicariatus, dicam infra in tr. de casibus refero, l. 19. §. unico, à n. 9.

11. Vicarios foraneos nulla ejusmodi Iurisdictione gaudere, re non ignorare puto, sicuti etiam, nec Abbatissam pro suis Monialibus, nam hæc non habet propriam Iurisdictionem, sed solum domesticam gubernationem, ut recte notat Thomas Hurtadus l. mox citando num. marginali 2022.

An prædicti suam hanc ordinariam Iurisdictionem, possint aliis delegare?

12. Prædicti omnes, si sint Sacerdotes, possunt suis ministrare Sacramentum Pœnitentiæ, & item possunt etiam Sacerdotes non sint, aliis Sacerdotibus suam potestatem delegare. Regula enim generalis est, eum, qui potestatem habet ordinariam, eandem posse aliis delegare.

13. Dices. Ergo Parochus poterit dare licentiam simplici Sacerdoti, ut ministret suis Parochianis hoc Sacramentum. Respondeo. Nego consequentiam; nam ad hoc Sacramentum administrandum præter Iurisdictionem, requiritur Approbatio Episcopi, de qua late mox. Parochus ergo potest quidem suam Iurisdictionem delegare (Vide de hoc, quod dicam cap. 5. §. 3.) hanc enim potestatem habuit à Sacro Textu, C. omnis viris que se-

cus de pœnitentiis in 6. Neque ea fuit unquam revocata sed quia non potest approbare, (hoc enim pertinet, ex Tridentino ad Episcopum, ut paulo post videbimus) ideo non potest simplici Sacerdoti dare completam potestatem administrandi hoc Sacramentum, ne pro Parochianis quidem suis. Non ergo sequi possum aliquos affirmantes. Vide Th. m. Hurtad. T. 2. Variar. Quæst. tract. 12. c. 1. §. 2. dub. 1. num. marginali, 2023. aliosque quos refert. Sed rejicit Diana Part. 1. l. 1. r. alt. 4. r. sol. 13. §. Quæro 5. etiam post Tridentinum, posse; Sequi, inquam non possum, quia saltem vsus antiquus, quo nemo, quantum scire possum, ex Parochis hanc potestatem libi vendicat, interpretatio est tacita, ea ipsos carere.

Dixi, simplici Sacerdoti, nam, an alteri Parocho quæram mox cap. 5. §. 3. n. 5.

14. Illud hic obiter scito, quando Episcopus tibi confert licentiam audiendi Confessiones, duo tibi conferre, nimirum Iurisdictionem, & approbationem, nisi expresse explicet se vnam dare, & non alteram. Ratio est quia illud (confero, seu do tibi licentiam) vtrumque involvit.

§. III. Explicatur distinctius, quibusnam prædicti possint ministrare hoc Sacramentum.

1. Quoniam dictum est, prædictos posse suis subditis ministrare Pœnitentiæ Sacramentum, inquirimus in præsentia, Equinam sit existimandus subditus in hac materia?

Habitationem permanentem, habentes.

2. Dico, certum esse (De hoc, & sequentibus late Sanchez lib. 3. de matrim. num. 23.) eos qui in hac Diocesi, vel Parochia habent domicilium originis, & habitationis, hoc est eos qui hic nati sunt, & hic permanenter habitant, esse in hic mareri subditos huius Episcopi, vel huius Parochiæ, & ab his posse illos recipere Sacramenta & consequenter absolutionem, Patet, quia hi sunt maximè subditi.

3. Quid si hæc duo, hoc est nativitas, & habitatio non sint conjuncta? Respondeo. Si hic domicilium fixum quis habeat, licet hic natus non sit, potest ab hoc Episcopo, vel Parocho recipere Sacramenta. Contra verò non potest, si alibi fixum habeant domicilium, solum ex eo capite, quod hic natus fuerit. Ratio est, quia in priori casu est subditus, non in posteriori. Neque obstat paritas ducta ab ordinatione, quæ potest haberi ab Episcopo illius loci, ubi qui natus est iuxta suo loco dicenda l. 7. de Ordine c. 6. §. 1. à n. 6. Non obstat inquam, quia id concessum est ex peculiari dispositione Pontificia, C. cum nullus ad Temp. Q. dinationum in 6. quæ similis non invenitur eo capite, &c.) propter illa quæ dicenda sunt mox præsertim num. 25.

4. Sed quæres, Quando nam domicilium fixum quis in hoc v. g. loco habere dicendus est?

Respondeo. Quando adsunt indivisibiliter hæc duo: Primo, quod animum is habeat perpetuo hic manendi, & Secundo, quod in actu materiale domicilium huc transfulerit; statim enim atque hæc duo adsunt, dicitur quis simpliciter, & absolute huius loci habitator.

5. Pari modo, ut quis deserat domicilium, duo etiam requiruntur indivisibiliter. Primo, animus hic non habitandi, & actualis, materialisque translatio. Vnde si animum habeas hinc discedendi, sed nondum discessisti, tuam sedem transferendo, subditus adhuc permanes huius Episcopi. Nora autem, animum permanendi in prior casu, & animum discedendi in posteriore sufficere cum dicta translatione ad prædictos effectus pro foro interno, at, pro foro externo requiritur probatio, & per aliquos, decemalis habitatio de qua re dicto Tractat. de Ordine.

6. Quæret curiosus. Si quis incolat domum suam in confinio duarum Parochiarum, in cuiusnam Parochia dicitur